

[Inger Stilling Pedersen]

nedprioritere, altså vælge nogle andre områder fra, som vi så ikke vil give de penge, der skal til.

Det, jeg har prøvet på at sige med disse ord, er, at dette at vælge er noget, man godt kan gøre, når man står på denne talerstol, måske endda uforpligtende, fordi man ikke påtager sig det økonomiske ansvar. Men vi vælger altså, uanset hvordan vi så ter os. Derfor er vi nødt til at spørge: Hvad er det egentlig, vi vil? Hvad er det, vi vil sætte først i den kommende tid? Vi kan ikke sige: Jamen vi vil ikke have hjerteoperationer, vi vil ikke have hofteoperationer – for det er ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig om at sige: Jamen vi kan ikke bortvælge noget af det.

Mit udgangspunkt vil altid være, når vi står over for at skulle vælge: Hvad ville du sige, hvis det var dig selv eller din familie, dit barn, eller hvad det nu måtte være, det drejede sig om? Ville du så give den patient den chance? Derfor bliver det umådelig svært at gøre det. Og så kommer vi til: Hvem skal gøre det? Så kommer vi over til lægerne, dem, der står med ansvaret. Hvor meget skal vi pålægge dem at vælge?

Der er utrolig mange ting, vi kunne have taget frem i debatten i dag. Jeg vil bare håbe, at vi i Folketinget kan få øjnene op for, hvor alvorligt det er, og for, at der allerede i dag er brug for, at vi ikke bare snakker sygehuse, men snakker efterbehandling og måske får lidt mere indsigt i, hvad der foregår ude i virkeligheden, i dagligdagen, hvor mange der må ligge ensomme hjemme uden at få døgnpleje, fra natsygeplejersken går, til dagholdet kommer, måske med en telefon, de kan tilkalde hjælp med, men ellers intet andet. Hvor mange ulykkelige mennesker har vi, der ikke får den rigtige efterbehandling, alt imens vi snakker sygehuse og dyrt apparatur og alt det dér?

Lad os tage fat, og lad os også prøve på at se, om vi kan vælge sådan, at vi siger, at vi må have langt større ressourcer ind i det forebyggende arbejde. Tidligere ordførere har nævnt hele rækken fra trafik til arbejdsmiljø og alt, hvad der er. Det vedrører jo os alle sammen.

Jeg kan jo sige, som en sygeplejerske sagde til mig for kort tid siden: Ja, vi har det jo sådan i vort samfund, at vi gerne vil opføre os sådan, som vi vil, og når vi så kommer til læge og han stiller en diagnose, vil vi have, at alting skal være parat til at helbrede os. Vi vil egentlig ikke selv gøre en indsats for at blive rask, hvis det koster os noget.

Det må godt have nogle konsekvenser for os at sige til os selv og oplære både børn og unge til: Hvad kan jeg gøre for at passe på mig selv? Det gælder hele livet igennem, men ikke sådan, at vi kan lægge skylden over på andre og sige: Jamen det er faktisk din egen skyld. Det må det aldrig nogen sinde hedde i sundhedssektoren, på sundhedsområdet. Det kan godt være, at jeg selv er skyld i meget. Jeg kan spise forkert, jeg kan gøre forkerte ting, eller jeg kan drikke for meget eller ryge for meget eller meget andet. Vi må arbejde hen imod, at vi ligesom bliver en del af os selv, og arbejde for, at vi gør, hvad vi kan, og at vi så tænker os om og siger: Hvordan bruger vi vores penge? Hvad vælger vi i den kommende tid? Det er det, vi skal satse på.

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Det er måske ikke helt uventet blevet en debat, som har ført os vidt omkring, og som måske i mindre grad er kommet til at dreje sig om prioritering og i højere grad om vel egentlig en fortsættelse af den sundhedspolitiske redegørelse, vi debatterede her i Tinget for en god måneds tid siden. Det kan jeg ikke være utilfreds med, for jeg tror egentlig, at debatten er blevet nok så saglig på den måde.

Som jeg sagde i mit første indlæg, har en debat baseret på et konkret eksempel, der skal belyse en meget mere vidtgående problemstilling, ofte en tendens til at blive misforstået, vredet både af presse og af andre, som måske måtte være uenige i synspunkterne. Derfor er jeg egentlig glad for, at debatten i dag i høj grad har drejet sig om det, der har været det overordnede i den sundhedspolitiske redegørelse, jeg har givet Tinget her for nylig.

Jeg er også tilfreds med, at et af de dagsordensforslag, der er fremkommet, nemlig fra S og SF – jeg forstår, at det vil blive støttet af De Radikale – lægger vægt på, som jeg gjorde det i forbindelse med min redegørelse, at det, der er regeringens forpligtelse – naturligvis, vil jeg sige – er at leve op til WHO's mål »Sundhed for alle i år 2000« og at sikre alle dele af befolkningen lige ret til sundhed. Ingen tvivl om det mål, så det vil der ikke være vanskeligheder med fra min side. Det accepterer jeg da naturligvis.

Må jeg som korte og sammenfattende kommentarer til en række af de indlæg, der har været, starte med det, som er gået igen i næsten alle indlæggene, nemlig at det, som jeg har ind-